

## **CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ**

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24  
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A  
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89  
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/33/27/95

### **RADNI O WYBORACH WÓJTA (BURMISTRZA, PREZYDENTA)**

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY '95

W czerwcu '94 odbyły się wybory samorządowe. Nowi radni stanęli przed problemem dokonania wyboru władz - wójta, burmistrza lub prezydenta. Jak można było wywnioskować z informacji przekazywanych przez media, nie we wszystkich gminach przebiegało to łatwo i bezkonfliktowo. Po kilku latach tworzenia w Polsce demokracji coraz więcej ludzi zdaje sobie sprawę, że aby stworzyć kraj dostatni, o sprawnie działającej gospodarce, potrzebne są sprawne, kompetentne władze samorządowe i tym samym ludzie oddani sprawom swojego regionu. Sondaż CBOS przeprowadzony na reprezentatywnej próbie radnych II kadencji miał między innymi za zadanie zbadać opinię radnych o wyborach władz w ich gminach.

Czy wybory te przebiegały zgodnie, łatwo czy też - odwrotnie - odbywały się w atmosferze konfliktów i nieporozumień; w których gminach trzeba było utworzyć koalicje partyjne do wyborów i co sądzą radni o tych koalicjach?

To tylko niektóre pytania, jakie zadał CBOS radnym II kadencji, aby poznać bliżej poglądy ludzi wybranych do władz samorządowych<sup>1</sup>.

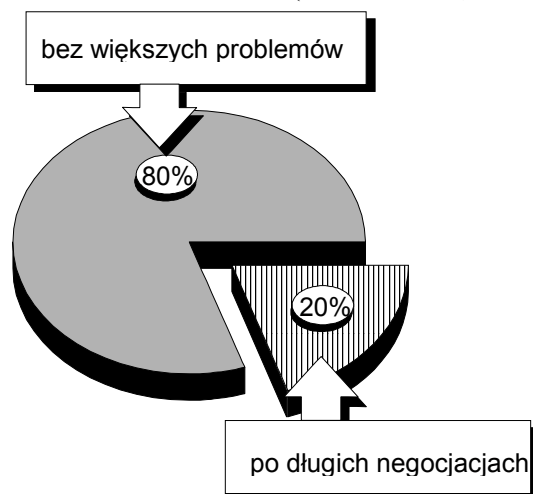
### **Jak wybierano władzę?**

Zarząd gminy często tworzą ludzie o różnych opcjach politycznych. Podejmowanie wielu decyzji odbywa się bądź po intensywnej wymianie zdań, bądź też w wyniku sporów i konfliktów. Pamiętając o tym, poprosiliśmy radnych o odpowiedź, jak ten wybór przebiegał w ich gminie.

---

<sup>1</sup> Badanie „Radni II kadencji” - na zlecenie Biura Reformy Administracji Publicznej URM, 11-20 października '94, próba losowa radnych (N=795).

RYS. 1. CZY W PANA(I) GMINIE WYBRANO WÓJTA (BURMISTRZA, PREZYDENTA):

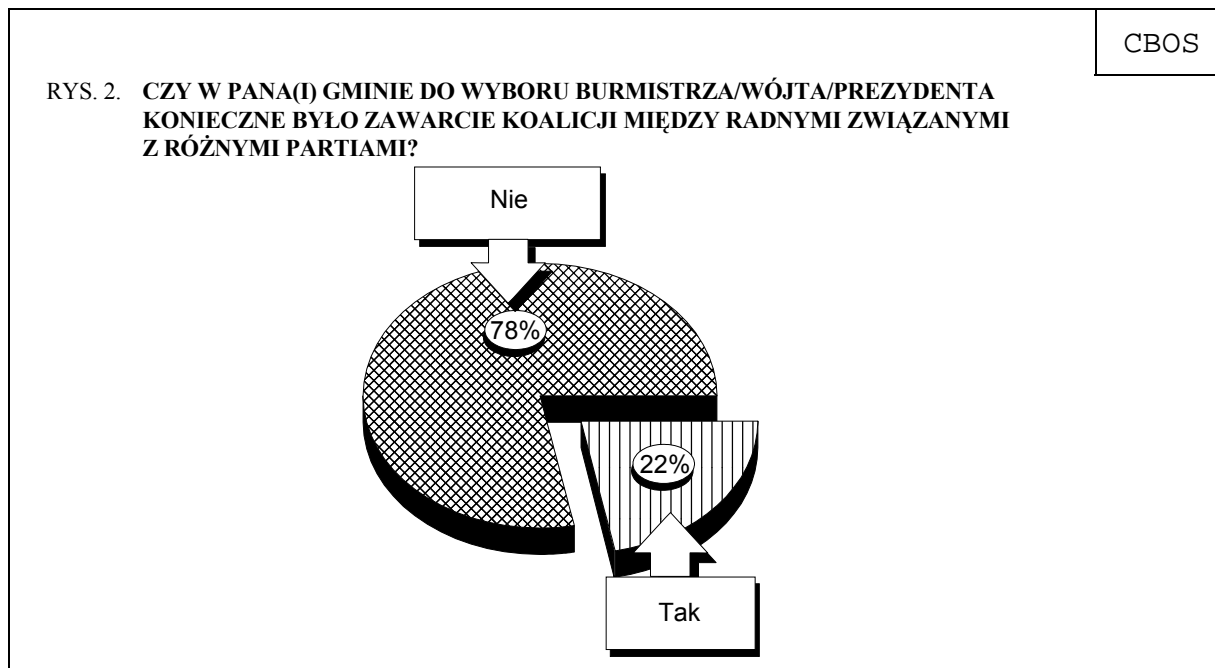


Jesienią ubiegłego roku dość głośna była sprawa dotycząca wyboru prezydenta Warszawy i towarzyszących temu konfliktów. Także w innych miastach wybór nie przychodził łatwo. Jednak zdecydowana większość radnych stwierdza, iż w ich gminach odbyło się to bez większych problemów. Tylko co piąty badany odpowiedział, że wybór poprzedziły długotrwałe negocjacje.

Istnieje zależność statystyczna między opinią związaną z wyborem wójta a rangą administracyjną gminy, w której ów wybór był dokonywany. Najmniej problemów z wyborem, jak wynika z deklaracji radnych, było w gminach wiejskich (89% respondentów z tych gmin twierdzi, że nie było z tym większych problemów). Więcej trudności z wyłonieniem wójta miały gminy miejskie (65% wskazań, że nie było tam problemów) i miejsko-wiejskie (62%). Jeśli gminy stanowiły zwarte, jednorodne ośrodki, np. wsie, w przeważającej większości wybór odbywał się bezkonfliktowo. Im bardziej skomplikowana struktura administracyjna gminy, tym więcej problemów z wyborem przewodniczących zarządu gminy.

Kłopoty z wyborem władz gminy były związane z obowiązującą w niej ordynacją. Przewodniczących rad gmin wybierano według dwóch ordynacji w zależności od liczby mieszkańców danej gminy. W gminach do 40 tysięcy mieszkańców obowiązywała ordynacja większościowa, natomiast w tych, które liczą więcej osób, zastosowano ordynację proporcjonalną.

W niektórych gminach przed wyborem wójta radni związani z różnymi partiami musieli utworzyć koalicje. Zdecydowana większość radnych (78%) stwierdziła jednak, że w ich gminach nie było to konieczne. O potrzebie zawarcia koalicji mówiła blisko połowa (46%) przedstawicieli z gmin miejskich.



Wydaje się, że o konieczności zawarcia sojuszu decydował również rodzaj ordynacji zastosowanej w wyborach. Przy wyborze według ordynacji proporcjonalnej utworzenie koalicji w swoich gminach potwierdziło 98% radnych; przy ordynacji większościowej - tylko 16%. Widać więc, iż proporcjonalne prawo wyborcze powoduje znaczne upolitycznienie władz gminnych, silne ich związanie z interesami partyjnymi. Długie negocjacje, co oczywiste, znacznie częściej towarzyszyły wyborom burmistrza w gminach, w których zawierano koalicję (62%), niż w pozostałych (38%).

Z wypowiedzi radnych II kadencji wynika więc, że wybór władz gminy nie był w większości tak kłopotliwy, jak można by oczekiwać słuchając doniesień prasowych i telewizyjnych. Tylko w dużych miastach dostarczał on wielu problemów i stąd zapewne liczne informacje w mediach na ten temat.

## Koalicje partyjne a wybory

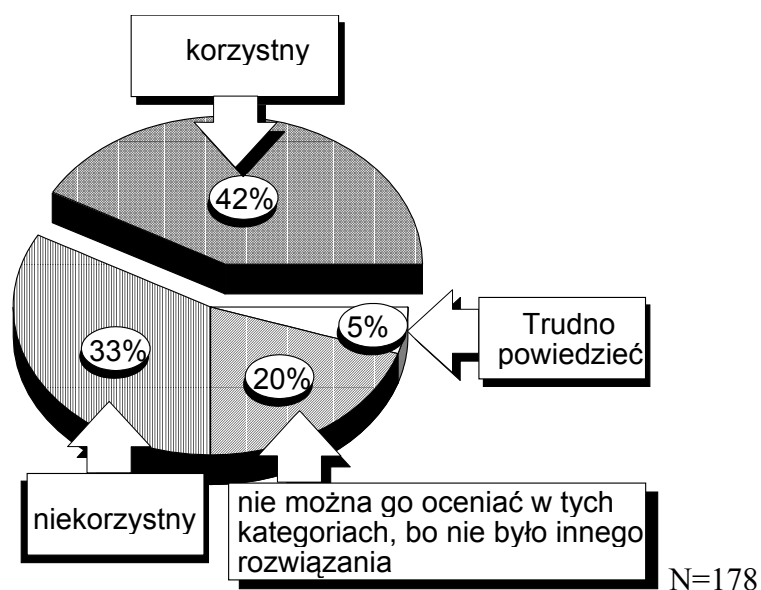
Radni z gmin, w których wybór musiał być poprzedzony zawarciem koalicji, proszeni byli o podanie ich składu. Istotne było przede wszystkim to, w jakim stopniu tworzone koalicje przekraczały granice dawnych podziałów na „Solidarność” i „komunę”.

		CBOS
<b>Najczęściej wskazywane koalicje:</b>		
◆ Partie wywodzące się z „Solidarności”* - SLD	30%	
◆ PSL – SLD	14%	
◆ Partie wywodzące się z „Solidarności” – PSL	12%	
* do bloku partii wywodzących się z „Solidarności” zaliczyliśmy następujące partie: UW, NSZZ „Solidarność”, PC, UP, Partia Konserwatywna, BBWR, Partia Chrześcijańskich Demokratów, PSL-PL, KPN		

Z wypowiedzi badanych wynika, że dość częste są koalicje złożone z ugrupowań postkomunistycznych i wywodzących się z „Solidarności” (42% wskazań). Jako stronę koalicji radni najczęściej wymieniali Sojusz Lewicy Demokratycznej (52%), Unię Wolności (29%), następnie różne organizacje lokalne, środowiskowe, organizacje rzemieślników, prywatnych właścicieli (24%) oraz Polskie Stronnictwo Ludowe (23%).

Radnych z gmin, w których powstały koalicje, zapytaliśmy, jakie mają zdanie na temat ich składu. Opinie pozytywne przeważają nieco nad negatywnymi. Trzeba jednak podkreślić, iż siłą rzeczy większość radnych reprezentuje zapewne ugrupowania, które weszły w skład koalicji. Stąd jedna trzecia respondentów, którzy uznali koalicję za niekorzystną, jest wielkością znaczną.

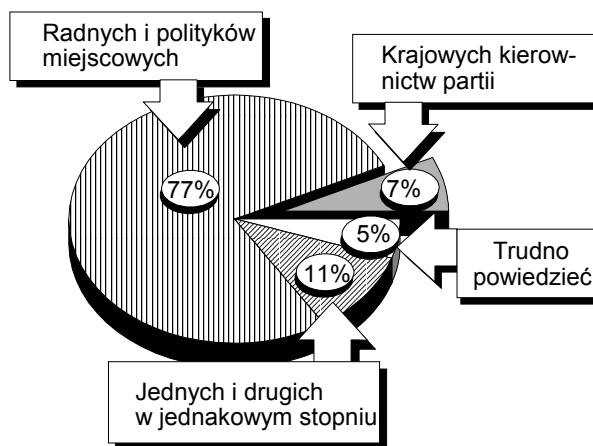
RYS. 3. CZY PANA(I) ZDANIEM, TAKI SKŁAD KOALICJI JEST DLA PANA(I) GMINY:



O korzyściach płynących z zawartej koalicji najbardziej przekonani są radni mieszkający na wsi, pracujący jako rolnicy, osoby określające swoje poglądy polityczne jako centrowe. Najbardziej krytyczny stosunek do zawartych koalicji (tzn. skład koalicji ich zdaniem miał niekorzystny wpływ na gminę) mieli radni pracujący jako robotnicy oraz uzyskujący najniższe dochody na osobę. Pogląd, że koalicja jest jedynym możliwym rozwiązaniem, najczęściej deklarowali radni w wieku do 34 lat, pracownicy fizyczno-umysłowi oraz prywatni przedsiębiorcy.

W trakcie tworzenia koalicji dochodziło do sporów między krajowymi kierownictwami partii a ich gminnym przedstawicielstwem. Z relacji prasowych można było wnosić, że w gminach jest gotowość do zawierania porozumień, natomiast liderzy partii próbują ten proces powstrzymać. Jak wynika z wypowiedzi radnych, na skład koalicji znacznie większy wpływ mieli politycy lokalni niż kierownictwa partii.

RYS. 4. CZY NA TWORZENIE KOALICJI W GMINIE WIĘKSZY WPŁYW MIAŁY OPINIE KRAJOWYCH KIEROWNICTW PARTII CZY TEŻ OPINIE RADNYCH I POLITYKÓW MIEJSCOWYCH?



N=177

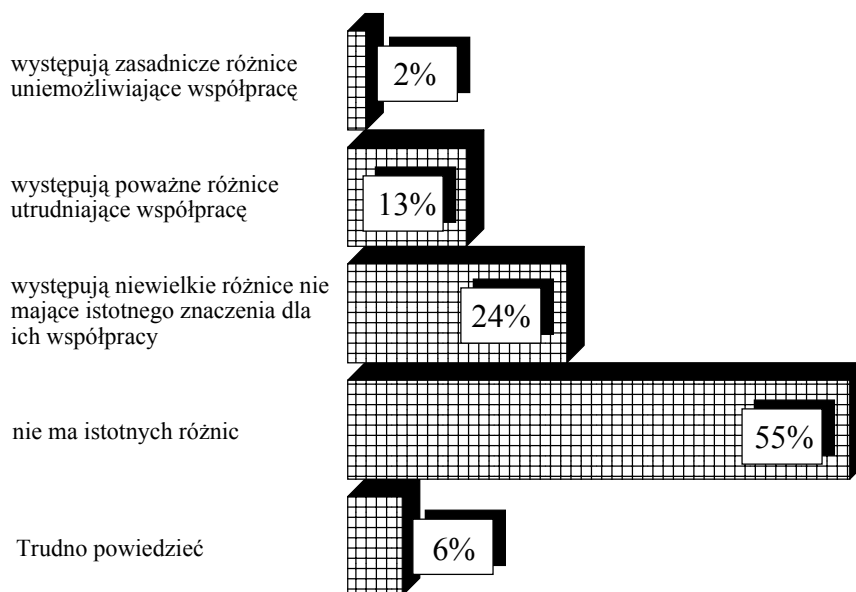
Ponad trzy czwarte radnych stwierdziło, że największy wpływ na utworzenie koalicji miały opinie ich samych oraz miejscowych polityków. Opinia krajowych kierownictw partii miała decydujący wpływ zdaniem tylko 7% radnych z gmin, w których powstały koalicje.

Tak częste zawieranie sojuszy przez ugrupowania postsolidarnościowe i postkomunistyczne jest więc efektem dążeń samych radnych. Być może jest to skutkiem dość mocnego przeświadczenia o braku istotnych różnic między radnymi z SLD i wywodzącymi się z dawnej „Solidarności”.

### **Współpraca między radnymi z przeciwstawnych ugrupowań politycznych**

Większość radnych stwierdziła, iż nie ma istotnych różnic między reprezentantami SLD oraz partii wywodzących się z „Solidarności”. Niemal jedna czwarta badanych (23%) uważa wprawdzie, że one występują, lecz nie mają istotnego znaczenia dla współpracy między ugrupowaniami.

RYS. 5. CZY W PANA(I) GMINIE MIĘDZY RADNYMI Z SLD A RADNYMI Z PARTII WYWODZĄCYCH SIĘ Z „SOLIDARNOŚCI”:



N=646

Jedynie znikomy odsetek respondentów uważa, że różnice między radnymi w ich gminie są tak zasadnicze, że uniemożliwiają jakąkolwiek współpracę. Poważne różnice, ale nie wykluczające współpracy, widzi prawie co ósmy pytany o tę sprawę.

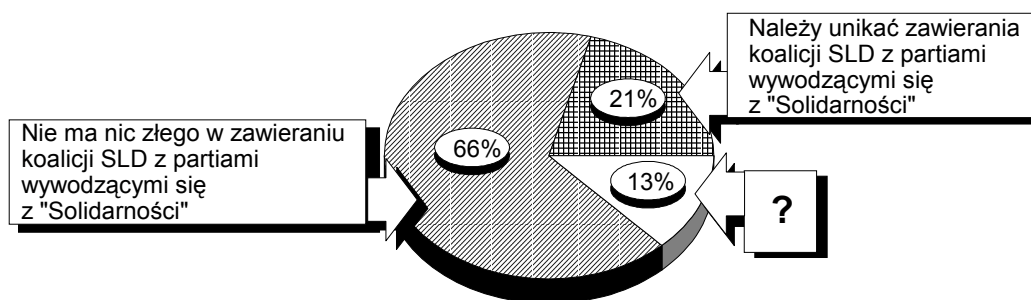
Opinie radnych o współdziałaniu między SLD a partiami postsolidarnościowymi były zróżnicowane w zależności od tego, z jakiej gminy pochodziły. Korzyści dla swojej gminy ze składu koalicji widzi 49% radnych, którzy uważają, że na skład ten decydujący wpływ mieli radni i miejscowi politycy.

Tam gdzie największy wpływ na tworzenie koalicji miało krajowe kierownictwo partii, korzyści z takiej koalicji dla swojej gminy widzi zaledwie 15% radnych, natomiast negatywnie ocenia ją 62% badanych.

W istniejącej sytuacji politycznej ciągle problematyczne są sprawy związane z przyzwoleniem na współdziałanie z przekształconymi, zmienionymi dawnymi partiami i organizacjami komunistycznymi oraz akceptacją ich przez partie i organizacje wywodzące się z „Solidarności”.



**RYS. 6. W NIEKTÓRYCH MIASTACH DO WYBORU BURMISTRZA KONIECZNE BYŁO ZAWARCIE KOALICJI SLD I UGRUPOWAŃ WYWODZĄCYCH SIĘ Z „SOLIDARNOŚCI”. RÓŻNE BYŁY ZDANIA NA TEN TEMAT. NIEKTÓRZY RADNI I POLITYCY UWAŻALI, ŻE ZA WSZELKĄ CENĘ NALEŻY STARAĆ SIĘ UNIKNĄĆ TAKICH KOALICJI. INNI ZAŚ - ŻE NIE MA NIC ZŁEGO W ICH TWORZENIU. KTÓRA Z TYCH OPINII JEST BLIŻSZA PANA(I) POGŁĄDOM NA TEN TEMAT?**



Dwie trzecie respondentów nie widzi nic złego w zawieraniu koalicji SLD z partiami wywodzącymi się z „Solidarności”. Są to najczęściej radni deklarujący lewicowe poglądy polityczne, nie uczestniczący w praktykach religijnych. Co piąty badany uważa natomiast, że koalicji takich należy unikać. Sądzą tak przede wszystkim radni o poglądach prawicowych.

Tabela 1

w procentach

Która z opinii jest bliższa Pana(i) poglądom?	Elektoraty 19 września '93				
	Partie prawicowe wywodzące się z "Solidarności"	Sojusz Lewicy Demokratycznej	Polskie Stronnictwo Ludowe	Unia Demokratyczna	Pozostałe partie
Należy unikać zawierania koalicji SLD z partiami wywodzącymi się z „Solidarności”	50	6	16	21	29
Nie ma nic złego w zawieraniu koalicji SLD z partiami wywodzącymi się z „Solidarności”	30	86	71	60	60
Trudno powiedzieć	20	8	13	19	11

Za unikaniem koalicji między SLD i partiami wywodzącymi się z „Solidarności” opowiada się co drugi radny głosujący na jedną z partii prawicowych w wyborach do Sejmu w roku 1993. Elektorat SLD w zdecydowanej większości jest zdania, że nie ma nic złego w zawieraniu koalicji z partiami postsolidarnościowymi. Tego samego zdania jest również większość sympatyków PSL.

Z zależności statystycznych wynika, że istnienie poważnych różnic, utrudniających współpracę między radnymi z odmiennych ugrupowań politycznych, stwierdziło aż 31% radnych z gmin miejskich i jedynie 3% radnych z gmin wiejskich. Niewykluczone jednak, iż w części gmin wiejskich po prostu nie było przedstawicieli niektórych z tych ugrupowań. Obowiązuje bowiem ordynacja większościowa i partie nie są potrzebne kandydatom do odniesienia sukcesu wyborczego. Ponad połowa (55%) radnych z gmin wiejskich jest zdania, że w ich gminach nie ma istotnych różnic między radnymi na tle odmiennych poglądów politycznych. W gminach miejskich tego zdania jest co piąty radny, a w miastach-gminach co trzeci. Występowanie niewielkich różnic, nie mających istotnego znaczenia dla współpracy między radnymi, dostrzega co dziesiąty radny z gminy wiejskiej, co trzeci z miasta-gminy oraz więcej niż co drugi radny z gminy miejskiej. Tak więc najwięcej różnic dostrzega się w miastach, czyli tam, gdzie koalicje były najbardziej potrzebne.

O tym, że między radnymi z SLD i wywodzącymi się z „Solidarności” nie ma istotnych różnic, przekonani są najczęściej mieszkańcy wsi, badani z wykształceniem podstawowym lub zasadniczym zawodowym, pracujący jako robotnicy lub rolnicy albo niepracujący. Odmiennego zdania są przede wszystkim radni z dużych miast, członkowie kadr kierowniczych, pracownicy umysłowi niższego szczebla i prywatni przedsiębiorcy, a także respondenci mający wysokie dochody na osobę w rodzinie i deklarujący prawicowe poglądy polityczne.



Większość radnych II kadencji nie miała w swoich gminach problemów z wyborem wójta (burmistrza, prezydenta). Tam, gdzie do wyborów zawarto koalicje, przeważa pogląd, iż miały one pozytywny wpływ na gminę. Znaczna część respondentów jest jednak odmiennego

zdania. Koalicje zawierali najczęściej radni z gmin miejskich, natomiast przedstawiciele gmin wiejskich prawie w ogóle nie stawali przed taką koniecznością. Jest to ściśle związane z istniejącą ordynacją wyborczą: w ślad za wyborami proporcjonalnymi szła konieczność zawierania sojuszy. Koalicję w celu wyboru wójta (burmistrza, prezydenta) najczęściej, jak wynika z relacji radnych zawierało SLD, PSL, partie wywodzące się z „Solidarności” oraz organizacje lokalne i środowiskowe. Często pociągało to za sobą przekroczenie podziałów na postkomunistów i „Solidarność”.

Większość radnych, pytanych o zdanie na temat koalicji SLD i partii wywodzących się z „Solidarności”, nie widzi nic złego w zawarciu takiego porozumienia. Dzieje się tak zapewne dlatego, że zdaniem co drugiego radnego, biorącego udział w sondażu CBOS, w jego gminie nie ma istotnych różnic między radnymi z SLD i radnymi z partii postsolidarnościowych.

## A N E K S

### PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

#### 1. Region północny:

09 woj. elbląskie  
10 woj. gdańskie  
17 woj. koszalińskie  
26 woj. olsztyńskie  
39 woj. słupskie  
41 woj. szczecińskie

#### 2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie  
12 woj. jeleniogórskie  
20 woj. legnickie  
45 woj. wałbrzyskie  
47 woj. wrocławskie  
49 woj. zielonogórskie

#### 3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie  
13 woj. kaliskie  
16 woj. konińskie  
21 woj. leszczyńskie  
29 woj. piłskie  
32 woj. poznańskie  
44 woj. toruńskie  
46 woj. wrocławskie

#### 4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie  
07 woj. ciechanowskie  
24 woj. łódzkie  
30 woj. piotrkowskie  
31 woj. płockie  
34 woj. radomskie  
37 woj. sieradzkie  
38 woj. skierniewickie

#### 5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie  
03 woj. białostockie  
06 woj. chełmskie  
22 woj. lubelskie  
23 woj. łomżyńskie  
28 woj. ostrołęckie  
36 woj. siedleckie  
40 woj. suwalskie  
48 woj. zamojskie

#### 6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie  
18 woj. krakowskie  
19 woj. krośnieńskie  
25 woj. nowosądeckie  
33 woj. przemyskie  
35 woj. rzeszowskie  
42 woj. tarnobrzeskie  
43 woj. tarnowskie

#### 7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie  
08 woj. częstochowskie  
14 woj. katowickie  
27 woj. opolskie

## A N E K S

Tabela 1. Czy w Pana(i) gminie do wyboru wójta (burmistrza, prezydenta) konieczne było zawarcie koalicji między radnymi związanymi z różnymi partiami?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	78	0	793
Płeć				
Mężczyźni	22	78	0	683
Kobiety	25	73	2	110
Wiek				
do 34 lat	15	85	0	98
35-44	21	78	1	336
45-54	27	73	0	220
55-64	23	76	1	110
65 lat i więcej	14	86	0	29
Miejsce zamieszkania				
Wieś	6	94	0	533
Miasto do 20 tys.	34	66	0	87
od 21 do 100 tys.	49	48	2	85
101 tys. i więcej mieszk.	81	19	0	88
Wysztalcenie				
Podstawowe	6	94	0	78
Zasadnicze zawodowe	5	95	1	130
Średnie	18	82	0	288
Wyższe	38	61	1	297
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	33	67	0	239
Prac. umysł. niż. szczebla	32	68	0	100
Pracownicy fiz. - umysł.	19	81	0	21
Robotnicy	13	88	0	48
Rolnicy	6	93	1	155
Prywatni przedsiębiorcy	26	74	0	84
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	16	84	1	128
Pozostali niepracujący	0	100	0	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys. zł	8	92	0	51
750 tys. - 1249 tys.	12	88	0	139
1250 tys. - 1749 tys.	10	89	2	115
1750 tys. - 2249 tys.	8	92	0	122
2250 tys. i powyżej	37	63	0	342
Ocena własnych war. mater.				
Złe	17	83	0	225
Średnie	23	77	0	334
Dobre	26	73	1	233
Zainteresowanie polityką				
Duże	35	65	0	326
Średnie	14	85	1	377
Małe lub żadne	9	90	1	90
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	26	72	3	39
Raz w tygodniu	16	84	0	505
Kilka razy w roku	28	72	0	181
W ogóle nie uczestniczy	52	48	0	66
Poglądy polityczne				
Lewica	24	75	0	282
Centrum	18	82	0	263
Prawica	27	72	0	201
Trudno powiedzieć	7	93	0	45

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, taki skład koalicji jest dla Pana(i) gminy:  
1 - korzystny; 2 - niekorzystny; 3 - nie można go ocenić w tych kategoriach, bo nie było innego rozwiązania

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	42	33	20	5	178
Płeć					
Mężczyźni	43	30	22	5	148
Kobiety	40	43	13	3	30
Wiek					
do 34 lat	40	27	33	0	15
35-44	42	35	18	6	72
45-54	48	30	16	7	61
55-64	38	31	27	4	26
65 lat i więcej	0	75	25	0	4
Miejsce zamieszkania					
Wieś	68	21	12	0	34
Miasto do 20 tys.	43	23	30	3	30
od 21 do 100 tys.	40	43	7	10	42
101 tys.i więcej mieszk.	31	36	28	6	72
Wykształcenie					
Podstawowe	40	40	20	0	5
Zasadnicze zawodowe	57	29	14	0	7
Średnie	39	35	24	2	51
Wyższe	43	31	19	7	115
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	39	38	16	6	79
Prac.umysł.niż.szczebła	47	25	22	6	32
Pracownicy fiz.- umysł.	40	20	40	0	5
Robotnicy	33	67	0	0	6
Rolnicy	64	18	18	0	11
Prywatni przedsiębiorcy	32	18	41	9	22
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	52	33	14	0	21
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	25	50	25	0	4
750 tys. - 1249 tys.	50	31	19	0	16
1250 tys. - 1749 tys.	62	31	8	0	13
1750 tys. - 2249 tys.	55	9	18	18	11
2250 tys. i powyżej	40	34	21	5	126
Ocena własnych war. mater.					
Złe	43	32	19	5	37
Średnie	45	32	15	8	78
Dobre	38	33	27	2	63
Zainteresowanie polityką					
Duże	37	37	22	4	112
Średnie	51	25	19	5	57
Małe lub żadne	56	33	0	11	9
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	50	10	40	0	10
Raz w tygodniu	45	37	14	4	83
Kilka razy w roku	51	31	14	4	49
W ogóle nie uczestniczy	24	32	35	9	34
Poglądy polityczne					
Lewica	35	41	19	4	68
Centrum	57	24	14	4	49
Prawica	39	32	28	2	57
Trudno powiedzieć	33	0	0	67	3

Tabela 3. Która z tych opinii jest bliższa Pana(i) poglądom na ten temat? 1 - Należy unikać zawierania koalicji SLD z partiami wywodzącymi się z "Solidarności"; 2 - Nie ma nic złego w zawieraniu koalicji SLD z partiami wywodzącymi się z "Solidarności"

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	21	66	13	794
Płeć				
Mężczyźni	21	66	12	683
Kobiety	16	66	18	111
Wiek				
do 34 lat	18	67	14	98
35-44	21	66	13	335
45-54	21	65	14	222
55-64	23	67	10	110
65 lat i więcej	21	72	7	29
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	67	15	532
Miasto do 20 tys.	22	68	10	88
od 21 do 100 tys.	21	69	9	85
101 tys.i więcej mieszk.	30	60	10	89
Wykształcenie				
Podstawowe	14	73	13	78
Zasadnicze zawodowe	22	62	16	129
Średnie	23	66	11	288
Wyższe	19	67	14	299
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	20	67	13	240
Prac.umysł.niż.szczebła	21	63	16	101
Pracownicy fiz.- umysł.	24	62	14	21
Robotnicy	19	71	10	48
Rolnicy	20	67	13	154
Prywatni przedsiębiorcy	18	65	17	84
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	21	70	9	128
Pozostali niepracujący	33	47	20	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 750 tys.zł	18	63	20	51
750 tys. - 1249 tys.	20	65	14	138
1250 tys. - 1749 tys.	13	75	12	115
1750 tys. - 2249 tys.	28	58	14	122
2250 tys. i powyżej	21	67	12	344
Ocena własnych war. mater.				
Złe	20	68	12	225
Średnie	21	67	13	335
Dobre	21	64	15	233
Zainteresowanie polityką				
Duże	22	67	12	327
Średnie	20	67	12	376
Małe lub żadne	18	60	22	91
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	30	55	15	40
Raz w tygodniu	24	62	14	506
Kilka razy w roku	12	76	12	181
W ogóle nie uczestniczy	15	82	3	65
Poglądy polityczne				
Lewica	9	83	9	282
Centrum	17	69	13	264
Prawica	41	44	15	201
Trudno powiedzieć	24	47	29	45

Tabela 4. Czy w Pana(i) gminie między radnymi z SLD a radnymi z partii wywodzących się z "Solidarności": 1 - występują zasadnicze różnice uniemożliwiające współpracę; 2 - występują poważne różnice utrudniające współpracę; 3 - występują niewielkie różnice nie mające istotnego znaczenia dla ich współpracy; 4 - nie ma istotnych różnic

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	13	24	55	6	646
Płeć						
Mężczyźni	2	12	24	56	6	558
Kobiety	5	17	25	48	6	88
Wiek						
do 34 lat	1	8	22	61	8	76
35-44	2	12	24	56	7	272
45-54	2	17	28	48	5	183
55-64	3	10	20	62	4	89
65 lat i więcej	4	4	27	62	4	26
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	4	15	73	7	397
Miasto do 20 tys.	1	21	33	39	5	76
od 21 do 100 tys.	4	20	46	25	5	84
101 tys.i więcej mieszk.	4	36	39	16	4	89
Wykształcenie						
Podstawowe	0	8	15	71	6	66
Zasadnicze zawodowe	2	4	18	70	5	91
Średnie	2	11	19	62	5	226
Wyższe	3	18	33	40	6	263
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	1	19	30	41	8	205
Prac.umysł.niż.szczebła	6	19	20	49	6	89
Pracownicy fiz.- umysł.	6	6	39	50	0	18
Robotnicy	0	6	23	69	3	35
Rolnicy	2	2	14	78	4	124
Prywatni przedsiębiorcy	2	19	30	44	5	63
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	2	6	26	59	7	101
Pozostali niepracujący	0	0	11	89	0	9
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 750 tys.zł	3	5	25	65	3	40
750 tys. - 1249 tys.	5	6	15	69	5	110
1250 tys. - 1749 tys.	1	7	17	67	7	95
1750 tys. - 2249 tys.	2	7	14	68	8	85
2250 tys. i powyżej	2	19	32	42	6	300
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	11	22	60	4	184
Średnie	2	12	23	57	6	277
Dobre	2	15	29	47	7	184
Zainteresowanie polityką						
Duże	4	18	30	43	5	283
Średnie	2	9	21	62	6	293
Małe lub żadne	0	4	16	73	7	70
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	9	14	23	49	6	35
Raz w tygodniu	2	10	22	60	6	397
Kilka razy w roku	1	15	30	46	7	151
W ogóle nie uczestniczy	3	23	23	48	3	61
Poglądy polityczne						
Lewica	2	13	25	55	5	237
Centrum	1	8	23	63	5	216
Prawica	5	19	28	43	6	167
Trudno powiedzieć	0	4	13	67	17	24